

Viranhaltijapäätöksissä noudatettavat periaatteet

1.1.2019

Jyväskylän seudun jätelautakunta on siirtänyt sille määriteltyä toimivaltaa toimintasäännöllä viranhaltijalle. Viranhaltijapäätökset tehdään jätelain ja jätehuoltomääräysten määrittelemissä rajoissa ja niissä noudatetaan yhtenäisiä periaatteita.

Viranhaltijapäätöksissä noudatettavien periaatteiden tavoitteena on varmistaa jätehuoltomääräysten poikkeushakemusten, sekä maksumuistutusten, että maksun kohtuullistamishakemusten samankaltainen käsittely, jotta toimialueen kuntalaiset saavat yhdenvertaisen kohtelun päätöksenteossa.

Hyväksytty Jyväskylän seudun jätelautakunnassa 28.11.2018

Jyväskylän seudun
JÄTELAUTAKUNTA

SISÄLTÖ

1	Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen	3
1.1	Sekajäteastian tyhjennysvälin pidentäminen	3
1.2	Jäteastian tyhjennysten pidempiaikainen keskeyttäminen	4
1.3	Asuinkelvoton kiinteistö	4
1.4	Muu poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	4
2	Jättemaksujen kohtuullistaminen.....	5
2.1	Jättemaksun määräämisen yleiset periaatteet	5
2.2	Perusmaksun kohtuullistaminen	5
2.3	Jäteastian tyhjennysmaksujen kohtuullistaminen	6
2.4	Aluekeräyspistemaksun kohtuullistaminen	6
3	Kuntien aikaisemmin tekemät päätökset	6

1 Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen

Jyväskylän seudun jätelautakunnan kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat tulleet voimaan 1.5.2018. Jätehuoltomääräysten mukaan jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksessa, perustellusta syystä, myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta, jos jätehuollon järjestäminen sitä erityisestä syystä edellyttää eikä poikkeamisesta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa.

Päätökset tehdään joko määräaikaisiksi tai toistaiseksi voimassa oleviksi. Päätöksiin sisällytetään ehto, että asiakkaan on ilmoitettava jätehuoltoviranomaiselle päätöserusteisiin liittyvissä asioissa tapahtuneista muutoksista. Päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä, kun kiinteistöllä vaihtuu omistaja tai haltija taikka hakemuksen perusteissa tapahtuu muita muutoksia.

1.1 Sekajäteastian tyhjennysvälin pidentäminen

Jätehuoltomääräysten mukaan kiinteistöjen sekajäteastiat on tyhjennettävä vähintään neljän viikon välein. Sekajäteastialle voidaan myöntää 8 viikon tyhjennysväli, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

Asemakaava-alueilla

- käytettävä sekajäteastia on korkeintaan 240 l
- kiinteistöllä asuu korkeintaan 2 henkilöä

Asemakaavan ulkopuolisilla alueilla

- käytettävä sekajäteastia on korkeintaan 660 l
- kiinteistöllä asuu korkeintaan 5 henkilöä

Lisäksi:

- kyseessä on omakotitalo
- biojäte erilliskerätään tai kompostoidaan
- hyötyjätteet lajitellaan ja toimitetaan hyötykeräyspisteisiin (lasi, metalli, kartonki ja paperi)
- syntyvä sekajättemäärä on vähäinen
- jätteet mahtuvat hyvin keräysastiaan tyhjennysten välisen ajan

Kiinteistöjen yhteiselle jäteastialle eli kimpalle voidaan myöntää 8 viikon tyhjennysväli

Asemakaava-alueella

- jos kimpkaa käyttää ympäri vuoden kaksi yhden henkilön taloutta ja muut edellytykset täyttyvät

Asemakaavan ulkopuolisilla alueilla

- jos kimpkaa käyttää useampi talous ympäri vuoden, mutta käyttäjiä on korkeintaan 5 henkilöä ja muut edellytykset täyttyvät
- jos yksittäisen vakituisen asuinkiinteistön kanssa on kimpassa yksi tai useampi kesäkäytössä oleva vapaa-ajan asunto, on mahdollista myöntää talviajalle kahdeksan viikon ja kesäajalle neljän viikon tyhjennysväli, jos muut edellytykset täyttyvät

Tyhjennysvälin pidennykseen ei oikeuta jätteiden hävittäminen jätehuoltomääräysten vastaisesti esimerkiksi polttamalla tai ylisuuren jäteastian käyttö syntyvään jättemäärään nähden. Tapahtuvat asemakaavamutokset voivat muuttaa kiinteistölle myönnettyä pidennettyä tyhjennysväliä.

1.2 Jäteastian tyhjennysten pidempiaikainen keskeyttäminen

Jätehuoltomääräysten mukaan kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennykset voidaan keskeyttää ympärivuotisesti käytössä olevan kiinteistön ollessa kokonaan käyttämätön luotettavasti esitetyn syyn vuoksi. Tällaisia syitä voi olla esimerkiksi kiinteistön laaja peruskorjaus tai ulkomailla asuminen. Jäteastia on aina tyhjennettävä ennen keskeytyksen alkamista. Keskeytyksestä on ilmoitettava vähintään kaksi viikkoa ennen toivottua keskeytyksen alkamista.

Kiinteistön haltija tekee keskeytysilmoituksen Mustankorkea Oy:lle tai kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätteenkuljetusyrittäjälle alle kuuden (6) kuukauden keskeytyksestä. Kuudesta kuukaudesta alle vuoteen kestävät keskeytykset astuvat voimaan ilmoituksella jätehuoltoviranomaiselle, kun keskeytykselle on luotettava peruste. Yli vuoden kestävä keskeytyksen ratkaisee jätehuoltoviranomainen viranhaltijapäätöksellä. Keskeytys myönnetään määräajaksi, korkeintaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan kalenterivuoden loppuun. Määräajan jälkeen tyhjennykset jatkuvat automaattisesti aiemman tyhjennysrytmin mukaisina.

Jätehuoltoviranomainen voi evätä keskeytyksen, jos kiinteistön käytön esteille ei ole luotettavasti selvitettyjä perusteita. Jos kiinteistöllä ei asuta vakituisesti, tyhjennysten kyseisellä kiinteistöllä tulee jatkaa jätehuoltomääräysten mukaisesti vapaa-ajan kiinteistöltä edellytettävän tyhjennysmäärän ja -rytmin mukaisesti. Yhteisissä jäteastioissa eli kimpoissa, joissa käyttäjinä on muitakin kiinteistöjä, yksittäisen kiinteistön jätehuollon keskeytys hoidetaan kimpan sisällä sopimalla osakkaiden maksuosuuksien muutoksesta.

1.3 Asuinkelvoton kiinteistö

Kiinteistön jätehuollon järjestämisvelvollisuus voidaan poistaa, jos kiinteistö on täysin asuinkelvoton tai muutoin kokonaan asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen soveltumaton. Kiinteistön asuinkelvottomuudesta on esitettävä jätehuoltoviranomaiselle todisteellinen selvitys joko riippumattoman asiantuntijan lausunto kiinteistön kunnosta tai valokuvin täydennetty kuntoselvitys. Jätehuollon järjestämisvelvollisuus poistuu, kun riittävät selvitykset on toimitettu jätehuoltoviranomaiselle ja kiinteistö on todettu asuinkelvottomaksi. Kiinteistön asuinkelvottomuuden ratkaisee jätehuoltoviranomainen viranhaltijapäätöksellä. Jätehuollon järjestämisvelvollisuuden poistamisesta ilmoitetaan kyseisen kiinteistön haltijalle kirjeitse.

1.4 Muu poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Viranhaltijan ratkaisovaltaan kuuluu poikkeamisen myöntäminen jätehuoltomääräyksistä myös silloin, kun poikkeaminen koskee jätteiden omatoimista käsittelyä, jäteastioita tai keräyspaikkaa.

Poikkeukselle on oltava jokin erityinen, perusteltu syy. Se voidaan myöntää vain niissä tapauksissa, joissa hakija kykenee muulla kuin jätehuoltomääräyksissä säädetyllä tavalla toimimaan siten, ettei jätehuollon järjestäminen vaikeudu, eikä ympäristölle tai terveydelle aiheudu haittaa tai vaaraa. Poikkeaminen ei saa vaarantaa myöskään jätteenkuljettajan, palvelun käyttäjän tai muiden henkilöiden turvallisuutta. Jos on epäselvyyttä siitä, voiko ympäristöhaittoja aiheutua, pyytää jätehuoltoviranomainen lausunnon ympäristönsuojeluviranomaiselta ennen asian ratkaisemista. Poikkeaminen ei saa olla ongelmallista kuntalaisten yhdenvertaisen kohdeltelun kannalta. Kuntalaisia on samanlaisissa tapauksissa kohdeltava samalla tavalla.

2 Jättemaksujen kohtuullistaminen

2.1 Jättemaksun määrämisen yleiset periaatteet

Jätelain mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta ja siihen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jättemaksua, jonka jätteen haltija on velvollinen maksamaan.

Jättemaksua tulee periä myös sellaisilta kiinteistöiltä, joka ovat käytettävissä vakinaiseen tai vapaa-ajan asumiseen, vaikka kiinteistön käyttö olisi vähäistä. Syntyvän jätteen vähäinen määrä tai omatoiminen käsittely, kiinteistön haltijan ikä, terveydentila, vähävaraisuus tai muu sosiaalinen syy ei ole peruste jättemaksun perimättä jättämiseen. Jättemaksun kohtuullistamiseen ei vaikuta myöskään vapaa-ajan asunnolta jätteiden kuljettaminen vakitukselle asunnolle tai jätteiden hävittäminen jätehuoltomääräysten vastaisesti esimerkiksi polttamalla. Myöskään useiden vapaa-ajan tai vakinaisten asuinkiinteistöjen omistaminen jätehuoltoviranomaisen toimialueella ei ole peruste maksujen kohtuullistamiseen, sillä jätehuolto on järjestettävä kullekin kiinteistölle ja kiinteistön haltijalla katsotaan olevan vastuu muun muassa jätehuollon infrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Asuinhuoneistojen jättemaksut muodostuvat 1) perusmaksusta ja 2) jäteastioiden tyhjennysmaksuista, Laukaan aluekeräyspistemaksusta tai saarella sijaitsevan vapaa-ajan asunnon jättemaksusta.

Jättemaksua on mahdollista kohtuullistaa etukäteen maksua määrätessä tai jälkikäteen tehdyn muistutuksen johdosta. Maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa laskun saapumisesta muistutus jätehuoltoviranomaiselle. Myöhässä tulleet muistutukset jätetään tutkimatta. Kohtuullistamisen tulee aina olla perusteltua ja maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia.

Jättemaksun kohtuullistamista tai perimättä jättämistä tai laskusta tehtyä muistutusta koskeva päätös on määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva. Tapauksesta riippuen määräaikaisuus koskee esim. kalenterivuotta, hakemuksessa esitettyä ajanjaksoa tai laskutuskautta.

2.2 Perusmaksun kohtuullistaminen

Perusmaksu on asuinhuoneistokohtainen vuosimaksu ja se määrätään maksettavaksi jokaiselle asuinhuoneistolle ja vapaa-ajan asunnolle. Perusmaksun suuruus määräytyy sen mukaan, mikä on rakennuksen käyttötarkoitus ja asuntojen lukumäärä laskutuskaudella rakennus- ja kiinteistörekisterissä (vakituinen tai vapaa-ajan asuminen).

Perusmaksua voidaan kohtuullistaa seuraavasti:

- 1) Kun vakituinen asunto on tyhjillään tai sen käyttötarkoitus on vapaa-ajan asuminen, peritään perusmaksu vapaa-ajan asunnon mukaan.
- 2) Kun vakituinen asunto on käyttämättä laajan remontin, ulkomailta asumisen tai muun syyn vuoksi määräajan ja sen jätehuoltopalvelu on keskeytetty viranomaispäätöksellä, ei perusmaksua peritä.
- 3) Perusmaksu peritään vain yhdestä rakennuksesta, rakennuksen todellisen käyttötarkoituksen mukaan, jos kiinteistöllä sijaitsee useampi saman henkilön omistama rakennus, jotka sijaitsevat toistensa välittömässä läheisyydessä, samassa pihapiirissä ja ovat saman talouden käytössä
 - a. kiinteistöt, jotka ovat useamman talouden käytössä (eri omistajat, kuolinpesät ja perikunnat sekä kiinteistö- ja osakeyhtiöt), peritään perusmaksu jokaisesta rakennuksesta.

- 4) Kun kahden asunnon talon molemmat huoneistot ovat saman talouden käytössä, peritään perusmaksu vain yhdestä huoneistosta.
- 5) Perusmaksua ei peritä, mikäli kiinteistö on täysin asuinkelvoton tai muutoin asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen soveltumaton.

2.3 Jäteastian tyhjennysmaksujen kohtuullistaminen

Jäteastian tyhjennysmaksuja ei kohtuullisteta tai poisteta jälkikäteen, jos tyhjennykset ovat tapahtuneet laskutuksen mukaisesti ja asiakas ei ole ilmoittanut tarvittavista muutoksista. Virheelliset laskutukset voidaan korjata ilman viranhaltijapäätöstä.

2.4 Aluekeräyspistemaksun kohtuullistaminen

Aluekeräyspistemaksu on käytössä jätehuoltoviranomaisen toimialueella vain Laukaassa. Kiinteistö voi olla järjestänyt jätehuollon aluekeräyspisteen käyttäjänä kiinteistökohtaisen tai kimppa jäteastian sijaan. Mikäli jätehuollon järjestämistapaa ei ole ilmoitettu, määrätään kiinteistölle aluekeräyspistemaksu.

Aluekeräyspistemaksua voidaan kohtuullistaa seuraavasti:

- 1) Kun vakituinen asunto on tyhjillään tai sen käyttötarkoitus on vapaa-ajan asuminen, peritään aluekeräyspistemaksu vapaa-ajan asunnon mukaan.
- 2) Kun vakituinen asunto on käyttämättä laajan remontin, muulla paikkakunnalla tai ulkomailla asumisen tai muun syyn vuoksi määräajan ja sen jätehuoltopalvelu on keskeytetty viranomaispäätöksellä, ei aluekeräyspistemaksua peritä.
- 3) Kun vakituisen asunnon asukasmäärässä on tapahtunut muutoksia, peritään aluekeräyspistemaksu laskutushetkellä olevan väestökisteriin merkityn henkilömäärän mukaisesti.
- 4) Aluekeräyspistemaksu peritään vain yhdestä rakennuksesta, rakennuksen todellisen käyttötarkoituksen mukaan, jos kiinteistöllä sijaitsee useampi saman henkilön omistama rakennus, jotka sijaitsevat toistensa välittömässä läheisyydessä, samassa pihapiirissä ja ovat saman talouden käytössä.

3 Kuntien aikaisemmin tekemät päätökset

Kuntalaisten yhdenvertaisen aseman turvaamiseksi aikaisemmin myönnetyt poikkeuspäätökset voidaan ottaa uudelleen tarkasteluun olosuhteiden (esim. asemakaavoituksen) muuttuessa. Myös toistaiseksi voimassa olevat päätökset, jotka koskevat esim. maksun kohtuullistamista tai jätehuoltovelvoitteen poistamista kiinteistöltä, voidaan ottaa uudelleen käsittelyyn aikaisemman päätöksen perusteiden muuttuessa jätelainsäädännön ja jätehuoltomääräysten nojalla. Tarkastelun jälkeen poikkeuspäätöksistä tehdään uusi päätös.